

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
2511 DPTurfmarkt 147

Datum 03-02-2025
Betreft Antwoordbrief Consultatie wetsvoorstel implementatie
herziene EU-richtlijn mensenhandel

Geachte

**Directie Analyse
Programmering en
Strategie**
Beleidsondersteuning

Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Contactpersoon

[Redacted contact information]

Onze referentie

[Redacted reference number]

Uw referentie

Op 9 december 2024 heeft u een consultatie gestart over het concept-wetsvoorstel tot implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1712 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot wijziging van Richtlijn 2011/36/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan (Implementatiewet herziene Europese richtlijn mensenhandel). In reactie op deze consultatie wil ik u het onderstaande meegeven.

De reikwijdte van het thans voorgestelde artikel 273g van het Wetboek van Strafrecht is zeer ruim. Zo is het bestanddeel "diensten" niet nader gedefinieerd dan wel ingekaderd. Duidelijkheid over de reikwijdte van het begrip "diensten" is van belang om tot een goed en praktisch werkbaar beoordelings- en uitvoeringkader te komen. In de memorie van toelichting worden alleen het verrichten van een schoonheidsbehandeling (zoals massage of nagelverzorging) of seksuele dienstverlening als voorbeeld genoemd. De vraag is of ook diensten van bijvoorbeeld glazenwassers, dakdekkers, koeriers, advocaten en 24-uurszorgverleners onder het begrip "diensten" vallen. Hierover is eerder contact geweest met één van uw medewerkers. In de beantwoording is verwezen naar de artikelsgewijze toelichting op artikel 273g (blz 15 memorie van toelichting) en ook opgemerkt dat daarin niet specifiek wordt ingegaan op de door de Arbeidsinspectie aangereikte voorbeelden, maar wel wordt beschreven hoe het begrip diensten rondom seksuele uitbuiting wordt uitgelegd. Ook is voorgesteld dat als er expliciet vragen blijven bestaan deze via de officiële consultatie te stellen. Nu nog geen verdere duidelijkheid is gegeven over het begrip "diensten" vraagt de Arbeidsinspectie om meer toelichting en aanvullende voorbeelden te geven in de memorie van toelichting.

Daarnaast is naast de opzetvariant ("weet") ook de schuldvariant ("ernstige reden heeft te vermoeden") strafbaar gesteld. Daarmee is de kring van normadressanten in verhouding tot de beoogde strafbaarstelling in de Richtlijn verruimd. De ruime definitie van "diensten" en de brede kring van normadressanten heeft gevolgen voor de uitvoering en handhaving van het wetsvoorstel. Er zal immers vaker sprake zijn van strafbare feiten die onderzocht dienen te worden door de Opsporingsdienst van de Nederlandse Arbeidsinspectie en de kring van verdachten wordt mogelijk groter.

Hoewel er separaat van onderzoeken naar overtreding van artikel 273f Sr, geen zelfstandige onderzoeken naar overtreding van artikel 273g Sr zullen zijn, vragen de extra werkzaamheden naar verwachting wel extra capaciteit. De Arbeidsinspectie schat op basis van dit wetsvoorstel tenminste 2 fte nodig te hebben. Dit komt overeen met € 320.000, - aan structurele uitvoeringskosten. De Arbeidsinspectie gaat ervan uit dat deze extra middelen door uw Ministerie worden vergoed. Zoals in paragraaf 5 in de memorie van toelichting is genoemd, heeft u hiervoor ook budget ingeruimd^[1]. De Arbeidsinspectie vraagt u expliciet toe te zeggen dat de benodigde extra middelen door u worden gedekt.

De termen *onderbetaling* en *onacceptabele arbeidsomstandigheden* in de memorie van toelichting zijn niet duidelijk gedefinieerd. De Arbeidsinspectie gaat ervan uit dat hiervoor aangesloten wordt bij de reeds geldende definities zoals opgenomen in de arbeidswetten en het voorstel tot wijziging en uitbreiding van het wetsartikel 273f Sr, de bijbehorende memorie van toelichting en nota naar aanleiding van het verslag van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid. Daarbij is van belang te benoemen dat de Arbeidsinspectie op basis van de Wet minimumloon kijkt naar betaling van het brutoloon. Eerder was de term netto-equivalent van het minimumloon opgenomen in de Memorie van Toelichting van het Wetsvoorstel modernisering mensenhandel bij artikel 273 f Sr. Het netto-equivalent hangt vanwege fiscale regelgeving af van individuele factoren (zoals eventuele fiscale partner, samenwonen, welke heffingskorting). De Arbeidsinspectie heeft geen inzicht in deze individuele factoren. In de Nota naar aanleiding van het verslag, die op 23 oktober 2024 aan de Kamer is aangeboden, wordt daarom toegelicht dat de Arbeidsinspectie bij de berekening van onderbetaling zal kijken naar het brutoloon en dus niet naar het netto-equivalent daarvan.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Directeur APS

[1] Er is volgens de huidige inzichten voldoende budget aanwezig om eventuele extra kosten te dekken. De beleidsmatige aanpassingen die gedaan moeten worden, vallen binnen de bestaande plannen voor het Versterkte Actieplan Samen tegen mensenhandel. Hiervoor is al budget vrijgemaakt. Indien zich extra kosten voordoen die niet voorzien zijn, dan worden deze binnen de bestaande begrotingen gedekt.